

Budgetdebatt med hårda tag i Nordmaling

1/6 1999
NORDMALING

Hårdhandskar eller silkesvantar. Det var vad budgetdebatten vid gårdagens kommunfullmäktige i Nordmaling kom att handla om. Socialdemokraterna ville omfördela i de föreslagna budgetramarna inför nästa år och fick delar av fullmäktige med sig.

För barn- och utbildningsnämnden skulle de föreslagna budgetramarna handla om 6,4 miljoner kronor i besparingar och inom det sociala området ännu mera. Både kommunalrådet Kerstin Sjöström, c, och Ulla-Maj Andersson, s, ville dock lindra besparingarna. Debatten gällde hur mycket pengar som kunde omfördelas.

Konsekvensbeskrivningarna för de här budgetramarna är uppseendeväckande, säger Andersson. I bland känner jag till och med att jag har svårt att sova när jag tänker på dem.

Extra anslag

Socialdemokraterna fick både vänsterpartiet och Nordmalings oberoende parti med sig och efter en jämkning mellan de borgerliga partierna beslutades att dela 3,2 miljoner i extra anslag mellan de båda nämnderna. Ulla-Maj Andersson ville dock ta även 1,5 miljoner kronor från projektmedel och tillföra nämnderna.

Jag är inte beredd att ta pengar från projektmedel, svarade Kerstin Sjöström. Medlen är viktiga för att vi ska kunna göra en uppväxling bland annat när det gäller EU-projekt.

Fullmäktige valde, efter votering, att gå på Kerstin Sjöströms förslag.

Socialdemokraterna fick dock igenom sitt yrkande om att bordlägga försäljningen av före detta förskolan Bikupan till Kooperativet Kretsloppen. Ulla-Maj Andersson menade

att det ska vara klart från barn- och utbildningsnämnden att den kooperativa förskolan får starta innan fullmäktige tar beslut om en försäljning.

Kritiska frågor

Vid allmänhetens frågestund hade också dagbarnvårdarna på Rödviolen ställt kritiska frågor om kommunens inställning till att den fristående förskolan startas samtidigt som kommunens egen barnomsorg drabbas av nedskärningar.

Det är svårt att pedagogiskt förklara detta, svarade barn- och utbildningsnämndens ordförande Maria Lundqvist-Brömster, fp. Men det handlar om att bredda utbudet inom barnomsorgen.

Frågan kommer att tas upp i fullmäktige i september. Nämnden har också fått signaler om att beslutsmaterialiet om underlaget för förskolan har varit bristfälligt. Nämndens vice ordförande Gunnar Viklund var däremot klar över sin inställning till Kretsloppen.

Stoppa hela det här förslaget i papperskorgen, säger han.

Såldes för en krona

Också frågan om försäljningen av skolmältidsfastigheten i Hörnsjö till den friskola som planeras att starta blev det diskussion om. Men kommunstyrelsens majoritet fick igenom sitt förslag om att sälja fastigheten för en krona.

Att bara ha en rörlig avgift på 75 öre per kilo för sophämtningen istället för en krona som kommunstyrelsen föreslagit fick inte heller socialdemokraterna gehör för. Debatten om renhållningsavgifterna blev rörlig och kom att handla om allt från vilka blöjor barnfamiljerna borde använda till vilka avgifter som egentligen gällde.

MONICA ENGSTRÖM

Avslagen debatt i Nordmaling

2/6 1999
NORDMALING

I samband med måndagens kommunfullmäktige i Nordmaling hölls en allmänpolitisk debatt om kommunens framtid.

Men debatten blev avslagen eftersom det visade sig vara helt fel forum att diskutera en sådan fråga. Förutom fullmäktigeledamöterna var det bara en handfull åhörare kvar vid mötet - bara kommunala tjänstemän.

Efter fyra timmar avbröts fullmäktigesammanträdet för en allmänpolitisk debatt. Då hade de få åhörarna gått hem för

gande och entreprenörskap. Alla ska ges möjlighet att komma med sina idéer och tankar, säger hon.

Folkpartiets Maria Lundqvist-Brömster menade också att Nordmaling borde bli mer internationellt och att ett sätt kunde vara att få tyskar som permanenta sommargäster. När anförandena var avslutade bjöd presidiet in till debatt.

Men de flesta partier avstod från att delta. Kanske tänkte de på att man fortfarande hade över fyra timmars sammanträdestid kvar.

MONICA ENGSTRÖM

Ulla-Maj Andersson, s, ville sätta ungdomarna i centrum för att utveckla kommunen och Sven Lundberg, m, menade att det var näringslivets villkor som skulle förbättras.

Lise-Lotte Olsson, v, ansåg att det var långsiktighet och strategi som saknades i Nordmalings kommun.

Vi har inte någon genialisk lösning inför framtiden. Annat än att vi måste prata mer med varandra, säger hon.

Försöka locka tyskar

Kommunalrådet Kerstin Sjöström, c, hoppades på botniabans tillkomst. Hon menade också att det var viktigt att marknadsföra kommunen.

Vi måste satsa på företags-

"Strategi saknades"

Nils Sjödin, np, idé om hur kommunen ska utvecklas gick ut på att satsa mer på högre utbildningar medan kristdemokraterna Eskil Sjöberg menade att man skulle marknadsföra Nordmaling som en familjekommun med miljöansvar. Han ville också öka det politiska samarbetet över partigränserna.

Vi måste göra en sinnesomvändelse, säger han. Vi kan inte göra som de senaste åren - äta upp varandra.

15/6 1999
Ann Olofsson och Erik Fällman, Nordmaling. Vigseln förrättades den 12 juni av Lennart Berg i Salemskyrkan i Mo. (Foto: Carlssons foto, Hörnefors)

Lena von Ahn och Lars Eriksson. Vigseln ägde rum 29 april på Arlanda International av Nils Rehman. Brudparet antar efternamnet von Ahn.

8/6 1999

Bäcklund valde Nordmaling

HANDBOLL Det blev Nordmalings IF som drog längsta sträet i kampen om kantspelaren Axel Bäcklund som efter ett års ekonomistudier i Australien kommer tillbaka till den norrländska handbollen. Bäcklund, som spelade i Nordmaling säsongen 97/98 hade inför hösten anbud även från lokalkonkurrenten Sikeå men valde i slutändan NIF.

– Det ska bli intressant att ha Magnus Grahn som tränare eftersom jag hört mycket gott om honom, men framförallt ser jag fram emot att få spela i samma klubb som barndomskompisen Krister Berg igen, säger Axel Bäcklund.

För Krister Berg är läget oförändrat efter den brutala nedslagningen på brännbolls festen på Fysikgränd.

– Jag har fortfarande känseln borta från armbågen och nedåt, i högerarmen, säger den högerhänte skytten Krister Berg, som får leva i ovisshet ännu några månader innan han vet om det kan bli något spel i höst.

Målvaktsfrågan är fortfarande ett stort frågetecken då andremålvakten Fredrik Lundström fått arbete på annan ort och förmodligen flyttar.

– Vi för diskussioner med en annan målvakt och hoppas förstås på ett positivt besked från honom snart, säger Nordmalings sportchef Sten-Åke Markström.

Axel Bäcklund

MONICA LUNDQVIST

8/6 1999

Niondeklassare får sommarjobb i Nordmaling

NORDMALING

Alla niondeklassare i Nordmaling får sommarjobb. Men ett 30-tal äldre ungdomar blir utan. Detta är dock en klar förbättring jämfört med förra året då hälften av de sökande blev utan sommarsysselsättning.

– I sommar får alla nior som har sökt jobb, säger Inger Eriksson vid Nordmalings kommun. Sedan har vi haft lottdragning bland de övriga.

Totalt är det omkring 120 ungdomar som i sommar är sysselsatt med parkarbete, vårdjobb, arbete vid parkleken och i kommunhuset.

Förra året var också trycket

på sommarjobb vid Nordmalings kommun stort. Men då fick bara hälften av de sökande jobb.

– Vi har prioriterat niondeklassarna, säger Eriksson. Men bland de övriga sökande, gymnasieeleverna, är det ett 30-tal som inte får jobb.

Niondeklassarna börjar sitt sommararbete redan nu på

måndag. De ska jobba sex timmar per dag i tre veckor. De äldre ungdomarna får arbeta i åtta timmar per dag i två veckor.

MONICA ENGSTRÖM

Sköterskebrist i Nordmaling

NORDMALING Sjuksköterskebristen är stor på Tallbackens sjukhem i Nordmaling i sommar. Kommunalrådet Kerstin Sjöström, c, som är utbildad distriktssköterska erbjuder sig att jobba extra. Men nu backar hon eftersom socialdemokraterna kräver att vice ordförande Ulla-Maj Andersson ska ta över politiska styret de dagar hon är tjänstledig.

DEL I SIDAN 6

Tre får årets stipendier

NORDMALING Barn- och utbildningsnämnden delar i år ut tre kultur- och fritidsstipendium i Nordmaling.

Årets kulturstipendiat är May Lundgren, Levar. Konstföreningens ordförande som idogt har arbetat för att få tillstånd Klas Engman-museet i Nordmaling.

Maria Holmgren får fritidsstipendiet för sina insatser som aktiv ungdomsledare inom Nordmalings simsällskap.

Yenny Fredriksson, Levar tilldelas fritidsstipendiet för aktiv ungdom. Hon är en lovande handbollsspelare som bland annat är uttagen till Nordsveriges juniordamslag i handboll.

Samtliga stipendiat får 2 000 kronor vardera. Priserna delas ut vid invigningen av Nordmalings marknad av kommunalrådet Kerstin Sjöström.

Elenor Olofsson och Lars Fällman, Nordmaling. Vigseln förrättades Salemkyrkan i Mo av Senitha Olsson. (Foto: Carlssons foto, Hörnefors)

1/6 1999

Carola Tagewall och Bennie Fransson, Hummelholm, fick den 23 juni på Umeå BB en pojke, Tommie, som vägde 3 275 gram och var 51 cm lång. Syskonen heter Elin, Evelina och Tobias.

30/6 1999

Politiskt inhopp kom av sig

Kommunalrådet backar från sitt erbjudande att jobba på Tallbacken

NORDMALING

Tallbackens sjukhem har stor sjukvårdskräfter i sommar.

Kommunalrådet Kerstin Sjöström, c, utbildad distriktsköterska, har erbjudit sig att fylla ut luckan. Men nu backar hon efter påtryckningar från socialdemokraterna.

Kerstin Sjöström, som har lång

erfarenhet av att ha arbetat inom vården, har erbjudit sina tjänster till Tallbackens sjukhem i sommar.

Inte hundra procent

Det politiska arbetet kräver inte hundra procent närvaro sommartid, anser hon och har därför ansökt om tjänstledighet två dagar per vecka under juni och augusti.

Socialdemokraterna tycker hennes insats är lovvärd men

håvdrar i samma andetag att kommunalrådsposten bör vara bemannad på heltid. De kräver att vice ordförande Ulla-Maj Andersson, s. ska ta över det politiska styret de dagar Sjöström är tjänstledig.

Vice tar över

Självklart behövs det folk på Tallbacken. Men är det så att ordförande begär tjänstledigt för att arbeta så är det vice ordförande som tar över. Det är

ovanligt att ett kommunalråd begär ledigt för att arbeta, dessutom under pågående budgetprocess. Stora sparbering är på gång och då krävs det en fullständig politisk insats, säger Bertil Holmberg, ordförande för socialdemokraterna i Nordmalings kommun.

Resignerar

Med en djup suck har Kerstin Sjöström resignerat. Hon kommer inte att begära tjänstledigt

Ingen emot

Hon tror säkert att hon hade haft borgerlig majoritet för att ta tjänstledigt, men är det så att Ulla-Maj Andersson ska hoppa

in i stället vill hon lika gärna jobba själv.

– Visserligen står det i reglementet att kommunalrådet ska jobba heltid men jag tror ingen kommunmedborgare skulle reagera negativt på att låta mig jobba extra på Tallbacken.

INGELA HJULFORS BERG

0930-100 29, 102 95
ingela.hjulfors.berg@lokalred.vk.se

Artur Gustafsson, Djupsjö- sågen. 12/6 1999

Förre hemmansägaren Artur Gustafsson har avlidit på Tallbackens sjukhem den 7 juni efter en längre tids sjukdom. Närmast sörjande är syskonbarn med familjer, övrig släkt och vänner.

Han föddes i Djupsjösågen, där föräldrar och farföräldrar tidigare brukat jorden. Med Artur har den siste av elva syskon gått ur tiden. Hans fru Dagmar, född Olofsson, avled redan 1970.

Vid sidan av jordbruket förestod Artur även den dåvarande kraftstationen i Djupsjösågen. 1925 byggdes den första kraftstationen som brann ned till grunden 1936 men återuppbyggdes samma år. Efter att Vattenfall övertagit eldistributionen i slutet av 50-talet åkte Artur i många år runt i traktens byar på cykel och läste av elmätarna.

Artur var för oss syskonbarn en speciell person, vänlig, humoristisk och en duktig berättare. Så kommer vi att minnas honom.

12/6 1999 Vår käre

Artur Gustafsson

* 15/4 1911 † 7/6 1999

Nordmaling 10 juni 1999

Syskonbarnen med familjer

Övrig släkt och vänner

Gud själv skall avtorka alla tårar från deras ögon
Och döden skall inte mer vara till, och ingen sorg eller klagan eller plåga skall vara mer
Ty det som förr var är nu förgånget

Uppenbarelseboken 21:3,4

Begravningsakten äger rum torsdag 24 juni kl 13.00 i Rikets sal, Levar. De som med sin närvaro vill hedra den bortgångnes minne inbjudes till församlingsgården efter begravningen.

Berta Jonsson, Baggård.

Berta Jonsson, Baggård, har avlidit 86 år gammal. Hon sörjes närmast av barn, barnbarn och barnbarnsbarn.

Berta föddes 1913 i Baggård, yngst av tolv syskon. Hon blev Baggård trogen hela sin livstid. Midsommaraften 1935 gifte hon sig med Helmer Jonsson, nästgårds. Det blev ett starkt äktenskap och sju barn föddes, sedan 21 barnbarn och 13 barnbarnsbarn.

Det var slitsamma år under kriget när Helmer låg inkallad, mamma var ensam med fem barn, jordbruk och alla hemssysslor. Tillsammans hjälptes de åt att odla och bygga upp ett jordbruk som skulle föda hela familjen.

När mamma fick en stund över kom stickningen eller virkningen fram och alla vi syskon minns hur vi under mörka vinterkvällar satt tillsammans med henne och klippte matt-trasor till höstens vävning.

Trots att det många gånger var knapert så hade hon alltid något att ge, en matta, en duk eller ett par yllesocker.

1975 dog Helmer. Jordbruket övertogs av yngste sonen och mamma fortsatte att bo kvar på gården. Hennes dörr däruppe på backen har alltid stått öppen och hennes omsorg och trygghet har alltid funnits till hands för oss alla.

12/7 1999 BARNEN

På mullrande hojar till kyrkan

KNUTTAR Gunnar Ågerstrand är pensionerad kyrkoherde och motorcykelentusiast. I går kväll ledde han motorcyklistens bön i brukskyrkan i Hörnefors. I bänkarna satt skinnklädda knuttar i alla åldrar från MCV, Motorcykelveteranerna i Umeå. Veteranerna kom i kolonn från Umeå, längs gamla Riks 13 på 60 mullrande motorcyklar.

18/7 1999
DEL 2 SIDAN 17

FOTO: CARINA STORTHORS
Veteranerna anländer till kyrkan.

Knuttar intog brukskyrkan

Med ett muller kom 60 motorcyklar i kolonn till brukskyrkan i Hörnefors på torsdagskvällen. Gunnar Ågerstrand i skinnbyxor och snusnäsduk hälsade alla knuttar välkomna. Han är pensionerad kyrkoherde och entusiastisk mc-åkare.

Motorcykelveteranerna, MCV i Umeå, gör en utflykt varje torsdagskväll hela sommaren. Turen startar alltid på stadskajen i Umeå, och i går styrdes motorcyklarna söderut på gamla landsvägen Riks 13.

Veterancyklarna ligger alltid i tåten och bestämmer tempot. De nyare motorcyklarna följer snällt efter.

Gunnar Ågerstrand brukar vara med på utflykterna, men den här gången hade han kört i förväg för att vänta utanför brukskyrkan. Gunnar är 67 år och var i 15 år kyrkoherde i Nordmaling. Nu är han pensionär och bosatt i Umeå.

"Mer tam än vild"

Gunnar hade en NV-motorcykel när han läste till präst i Uppsala på 50-talet, men blev sedan bilåkare. Det var när han blev änkeman 1984 som skaffade en motorcykel igen.

– Att åka cykel var ett sätt att

bearbeta sorgen, säger han.

Nu har han en Suzuki Savage.

– Savage betyder vild, men den här är mer tam än vild. Den går inte att köra över 90, det är ingen fjädning för det.

Det lukade läder och gnekade från knuttarnas skinnstall när Gunnar Ågerstrand ledde motorcyklarnas bön i den 202 år gamla brukskyrkan:

– Herre när jag känner fartvinden träffa mitt ansikte, får jag en instinktiv föräning av Din uppriskande nåd. När cylindrarna arbetar på topp, känner jag en fläkt av Dinevighet, Herre.

Bland motorcykelveteranernas medlemmar finns folk i alla åldrar och från många yrkesgrupper. Yngst på gårdagskvällen utflykt var sjuårige Cornelius Karlsson från Sävar som åkte med sin mamma Katrin Carlsjö på en Yamaha.

– Vi brukar låta honom följa med ofta, så att han förhoppningsvis får lite smak för det här med mc.

Nästa torsdag går utflykten runt Nydalasjön, men då blir det inga motorcyklar på vägen. Då är det veteranmopeder som gäller.

ANDERS WYNNE

FOTO: CARINA STORTHORS

Motorcykelveteranernas utflykt gick till brukskyrkan i Hörnefors.

Västläge bäst för Nordmaling

22/6 1999
BANVERKET HAR beslutat att välja alternativ öst genom Nordmalings kommun, med särskilt viktiga aspekter som närheten till resecentrum från tätorten, möjligheten till industrisparanslutning till Rundvik och miljöeffekterna.

Vi har i vår tidigare remiss framhållit ett västligt järnvägs- och resecentrum läge i tätorten Nordmaling samt en västlig sträckning till kommungränsen norrut, för att sedan förorda en östlig sträckning mot Umeå.

Vi är överens om att dragningen från södra länsgränsen lägges öster om E4 med möjlighet till industrisparanslutning till Rundviks industrier. Banverket menar att man har översiktsmässigt utrett det västliga alternativet med en trolig kostnadsökning om 40-50Mkr. Därvid redovisas en kostnad för ändring av E4 förbi Rödvi-

med 13 Mkr. Denna kostnad finns ju redan i det östliga alternativet.

ARGUMENTET att funktionsaspekten skulle försämrats vid det västliga läget, för att resecentrum hamnar vid sidan om samhället, är vi mycket tveksamma till. Man måste då fråga sig vad som är perifert i en tätort som Nordmaling? För några år sedan anlades ett nytt centrum (Lekatten) i anslutning till befintlig kärna i samhället, men det har ej utvecklats i nämnvärd grad.

Ordnas goda anslutningsvägar anser vi nackdelarna vid placering av resecentrat i västligt läge vara försumbara vad gäller närhet till tätorten. Vi betvivlar att det skulle leda till lägre resande.

Näringslivet är av stor betydelse för kommunen och det gäller också det campingområ-

de vid Rödviiken som anlagts. Att vägverket nu vaknat upp, vad beträffar anslutningen till samhället från E4 är glädjande. Vi är ej främmande för trafiksäkerhetsåtgärder men vill ha fram en total samordning i det nu aktuella läget.

Enligt Banverket kommer campingen att störas mer av E4 vid den föreslagna nya sträckningen, som blir fallet med västlig järnvägsdragning. Detta ifrågasätts då ju förhållandet finns redan i dag. Att tätorten får mindre risk för störningar med västlig dragning bör vara självklart.

Vad gäller dragningen förbi Torsmyran utgör detta ett litet intrång i dess yttre del och kan ej åberopas som avgörande för valet.

VID HÅKNÄS anser vi att ingreppen bör minimeras och detta kan ske med det västliga

alternativet. Både värdefull boendemiljö vid Håknäsbacken och värdefull jordbruksmark spolieras om en östlig sträckning väljes.

Sammanfattningsvis anser vi ej Banverkets skäl tillräckliga för att välja en östlig sträckning förbi Nordmalings tätort. De högre kostnader som anges vid ett västligt läge kan ur vår synpunkt vara motiverade med hänsyn till den betydelse befintligt näringsliv har för Nordmalings kommun, liksom den boendestörning och de miljöingrepp som uppstår. Dessutom är ej Banverkets slutsats relevant, att trafiksäkerhetsåtgärder på E4 ändå kommer att vidtagas utan Botniabanans ingrepp.

Kerstin Sjöström, c
Ulla Rosenberg
Helmersson, fp
Östen Gustafsson, m
Eskil Sjöberg, kd

21/6 50 år 1999
50 år tisdag 22 juni Lennart "Vilje" Wilhelmsson, Rundvik.

Lennart Wilhelmsson växte upp i Edsle församling i nuvarande Sollefteå kommun. Vid 16 års ålder flyttade han till Örnsköldsvik, där han efter utbildning till maskiningenjör började arbeta på Ari AB. Många sågverk sattes upp i i Sverige, men även anläggningar i Centraleuropa.

I Övik träffade han sin hustru Maria och de fick sina första två barn, Sara och Andreas. Familjen flyttade 1979 till Vindeln där Lennart Wilhelmsson blev VD för Hållnäs såg AB.

Under 80-talet arbetade han i ledande ställning för ett flertal sågverksföretag i Väster- och Norrbotten samt för en snickerikoncern i England.

Förutom några år som internationell konsult i träbranschen har han ägnat 90-talet åt Graninge, fram till 1998 som sågverkschef i Rundvik och från 1999 som utvecklingschef för Graninge Skog & Trä AB. Familjen bor i Rundvik och har utökats med två söner.

Lennart Wilhelmsson har sedan 80-talet varit känd som en eldsjäl och blåslampa för att sågverksbranschen skall utvecklas mot högre grad av förädling och ökad effektivitet. Något som han genom sitt goda kontaktnät, sin innovationsförmåga och breda erfarenhet ser goda möjligheter att förverkliga.

Födelsedagen har han valt att fira med familjen på annan ort.

85 år måndag 21 juni Sigvard Grundström, Lögdeå.

Jubilaren är född i Gideå som yngst i en syskonskara av sju. Sedan 1936 är han bosatt i Lögdeå.

Han läste in byggmästareutbildning per korrespondens i början av 40-talet och var bland annat med att anlägga flygfältet i Olofsfors.

60 år gammal sadlade han om sig till silversmed. Han har hållit flera uppskattade separata utställningar i Nordmaling, Husum, Umeå, Örnsköldsvik samt i Suomussalmi, Finland.

Han tillverkar även tavlor med Nordmalings kommunvapen som utdelas årligen till årets företagare. 19/6 1999

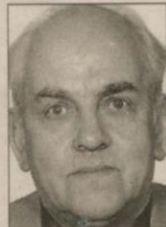
hans skaparkraft får sitt utlopp. Födelsedagen firades med öppet hus i hemmet redan under lördagen.

Alvar Bäckström, Nordmaling.

Förre verkstadsägaren Alvar Bäckström har avlidit. Han sörjes närmast av hustrun Evy, barnen Inger med familj, Göran, syskon, övrig släkt och vänner.

Alvar Bäckström föddes i Levär och började som 13-åring sitt långa arbetsliv som bilreparatör hos Hallin & co i Nordmaling. 1952 startade han eget företag, Bäckströms Motor, som han sedan tillsammans med sonen Göran varit verksam i långt efter pensioneringen.

Alvar har haft många förtroendeuppdrag under sitt verkssamma liv. Han var bland an-

nat styrelseledamot i Bilbranschens riksförbund där han var med och bildade All-bilverkstädernas förening.

Framför allt var han den verkliga veteranen i Nordmalings Fabriks & hantverksförening (SHIO), nuvarande FR-Nordmalingsföretagarna, där han mellan åren 1963-1980 var sekreterare, därefter ordförande under 15 år. Han var även styrelseledamot i Västerbottens distriktsstyrelse, ett styrelsearbete som kännetecknas av hans kunnande och stora kapacitet.

En pionjär inom bilbranschen och företagarnas föreningsliv är borta för alltid, bara en vecka före sin bortgång hade han mer tillförsikt och livslust än på länge. En familjefar som alltid månade om sin familj har lämnat sina kära, en vän och kamrat finns inte mer hos oss. Vår sorg och saknad är stor.

SVEN

85 år

85 år söndag 20 juni Anna Ohlsson, Nordmaling.

19/6 1999

Vill ändra deltider till heltider

Nytt projekt i Nordmaling

NORDMALING

– Deltidsanställning är en kvinnofälla. De flesta vill ha heltid men det finns inget att få, säger Åsa Lindström som kartlägger ofrivillig deltidssarbetslöshet i Nordmalings kommun.

80 procent av alla deltidssarbets-sökande är kvinnor. De arbetar inom traditionella kvinnoyrken som vård, omsorg, kontor och service. Arbetsgivare erbjuder sällan lägre sysselsättningsgrad i mansyrken. Det är inte ovanligt att kvinnor i solidaritet med varandra väljer att dela tjänster för att ingen ska förlora sitt arbete i samband med varsel och uppsä-
ningar. Då inget heltidsarbete kan erbjudas innebär det att de flesta erhåller arbetslöshetsstöd i någon form eller socialbidrag. Vilket innebär dryga kostnader för samhället.

Deltidssarbetslösa är i dagsläget en lågprioriterad grupp av arbetsgivare, fack och arbetsförmedling. Därför genomför Länsarbetsnämnden i Västerbotten DELA-projektet i ett 15-tal kommuner runt om i länet i samverkan med kommunförbundet, fackliga organisationer, landstinget, arbetsgivarrepresentanter och arbetsförmedlingarna.

Ska minska deltiderna

Målet är att deltidssarbetslösheten inom Handels, HTF och kommunal ska minska med minst 30 procent, cirka 700 personer fram till årsskiftet 2000.

– Genom att bygga upp ett nätverk mellan de arbetsökande och de olika organisationerna ska vi försöka hitta nya arbetsmetoder för att undvika deltidssarbetslöshet, säger Åsa Lindström som är projektledare för DELA-projektet i Nordmaling.

I Nordmaling finns det ett 60-tal deltidssarbetslösa som stäm-
plar upp till heltid. Alla får be-
svara en enkät och Åsa Lind-
ström har en personlig träff
med dem för att ta reda på deras
behov. En del kanske inte kan
eller vill jobba heltid andra be-
höver få utbildning för att kom-
ma upp i en högre tjänstegrad
eller så tillhör de helt enkelt fel
fackförbund.

Många ensamstående

– Jag har fått i hälften av en-
kättsvaren till dags dato. Vad jag
har sett hittills så finns det
många ensamstående mödrar
som vill arbeta heltid för att de
inte klarar sig ekonomiskt.
Men problemet är att det inte
finns några heltidstjänster att
söka. Många överväger därför
att säga upp sig för att stämpla
på heltid. Vilket i slutändan in-
nebar en kvalitetsförlust för ar-
betsgivaren som förlorar kom-
petent personal.

Åsa Lindström är övertygad
om att något kan göras med
kommunens olika tjänstegra-
der. Vid en kartläggning har
hon funnit ett hundratal olika.
Det finns timmar utspridda lite
här och där som skulle kunna
samlas ihop till fler heltider in-
om bland annat vården utan att
det skulle behöva kosta kom-
munen något extra, menar hon.

Höjd sysselsättning

– En modell kan vara att höja
sysselsättningsgraden på be-
fintlig personal. Det har Simris-
hamns kommun genomfört med
mycket lyckat resultat. Det är
ett bra sätt för att fördela ansva-
ret på arbetsplatserna och lätta
trycket på heltidarna.

I höst ska alla som deltagit i
DELA-projektet bjudas in till en
träff där alla enkätvar och pro-
jektet i sin helhet ska presen-
teras.

INGELA HJULFORS BERG

0930-100 29, 102 95

ingela.hjulfors.berg@lokaltred.vk.se

– Målet är att den ofrivilliga deltidssarbetslösheten ska minska med 30 procent fram till årsskiftet 2000 i Västerbottens län, säger Åsa Lindström projektledare för länsarbetsnämndens DELA-projekt i Nordmaling. Projektet pågår samtidigt i ett 15-tal kommuner i länet.

FOTO: INGELA HJULFORS BERG

Fler jobb med tätare samarbete

NORDMALING

– Nu ska vi bli bättre på att tillmötesgå arbetsgi-
varnas behov och önske-
mål, säger Håkan Forsell,
chef på arbetsförmedling-
en i Nordmaling.
En ny unik arbetsmetod
har införts där arbetsgi-
varna får tycka till om hur
arbetsförmedlingens or-
ganisation kan förbättras.

– Det är bra att få feedback från
kunderna. Det här är ett unikt
sätt att arbeta på i Sverige, sa-
ger Håkan Forsell.

Framförallt har det framkom-
mit att arbetsgivarna vill ha tä-
tare och djupare kontakter med
en arbetsförmedlare för att kun-
na planera vad som är på gång.

– Just nu är det stor brist på
folk inom vården. Arbetsför-
medlingen skulle kunna infor-
mera avgångsklasser vid vård-
skolan att det finns jobb i Nord-
maling.

Listor

Ett annat förslag som kommit
fram är att många arbetsgivare
på orten vill ha tillgång till ak-
tuella listor på jobbsökare med
yrkeskvalifikationer via en post
för att snabbt kunna göra sig en
uppfattning om det finns folk

som passar till just deras verk-
samhet.

– De flesta arbetsgivarna vill
gärna bygga vidare på sökan-
den från orten. Eftersom de har
en benägenhet att stanna kvar
och har man tagit in en person i
företaget är man beredd att sat-
sa på vidareutbildning.

Tanken är att arbetsförmed-
lingen under hösten ska skapa
en arbetsmodell som på sikt ska
kvalitetssäkras gentemot ar-
betsgivaren.

Färre utan jobb

Arbetslöshetsiffrorna går ned-
åt i Nordmaling. I juni fanns det
314 öppet arbetslösa i Nordma-
ling vilket är 94 personer färre
jämfört med vid samma tid-
punkt i fjol.

Folk får arbete efter avsluta-
de utbildningar. Vi trodde att
antalet arbetslösa skulle öka ef-
ter kunskapslyftet men vi har
inte märkt av någon markant
ökning. De flesta har fått som-
marjobb inom vården.

Håkan Forsell tycker att
Nordmalings kommun har en
bra service som borde mark-
nadsföras bättre av företagare
som söker personal.

– Här finns dagis, affärer, sko-
la och jobb inom vården som
kanske skulle kunna få hela fa-
miljer att vilja flytta hit.

INGELA HJULFORS BERG

FOTO: INGELA HJULFORS BERG
Arbetslöshetsiffrorna går
ned i Nordmaling. – Ett unikt
samarbete har införts med
arbetsgivarna för att vi ska
bli ännu bättre, säger Håkan
Forsell, chef på arbetsför-
medlingen i Nordmaling.

FOTO: OWE FREDRIKSSON

Flera tumlängder. Spårstämplarna efter vad Gunnar Jonsson, närmast kameran, tror kan ha varit den strutsliknande emun visar tår som är betydligt längre än hans tumme. Ruben Sandman har stora djurboken till hands.

Brandbil i Sjöbo får körförbud

Kommunstyrelsen i Sjöbo beslöt, efter påtryckningar på torsdagen att en brandbil vid brandstationen i Vollsjo inte får användas.

Brandmännen vid Vollsjo räddningstjänst vägrar sedan 14 juni att använda en av stationens två brandbilar. Bilens broms pedal fungerar nämligen inte alltid, skriver Ystad's Allehanda.

Problemet har funnits i flera år, men blivit värre med tiden.

Kommunstyrelsens beslut kom efter ett brev som personalen vid brandstationen skrivit till Sjöbo kommun. I brevet framhöll de att bilen – en International 1971 – innebär en risk för både dem själva och medtrafikanter.

Så sent som i onsdags kommenterade kommunens räddningschef Rolf Nilsson saken så här:

– Problemet är inte så stort. De får köra lite lättare.

Ystad's Allehanda har inte nått honom för en kommentar till torsdagens beslut.

Bromsfel

Bromsfelet har varit nära att orsaka olyckor flera gånger. I början av juni, under en färd i Sjöbo, höll fordonet på att rulla ut på Västergatan, men föraren, som höll låg hastighet lyckades stoppa fordonet.

Vid en utryckning i fjol slutade bromsarna att fungera när brandbilen körde mot en korsning. Föraren lyckades dock, med handbroms och motorbroms, stoppa bilen före korsningen.

Brandbilen, med numret 762, är av ett fabrikat där bromsstrassel är vanligt, hävdar yrkeschauffören som Ystad's Allehanda talat med. Orsaken anses vara de bromsarna är underdimensionerade i förhållande till bilarnas vikt.

Strutsen på stigen var troligen en emu

Kan det ha varit en emu som Gunnar Jonsson mötte? (Emun på bilden har inget samband med artikeln.)

FOTO: LINNART NYGREN

Har någon tappat sin emu? Det undrar Gunnar Jonsson i Aspeå. När han häromkvällen var ute på en av sina regelbundna motionsturer sprang han formigen på en stor strutsliknande fågel, eventuellt en emu.

– Den var minst 1,5 meter hög och var full med fjädrar. För ett ögonblick försökte jag springa i fatt den, men fick ge upp efter mindre än 100 meter. Den bara försvann. Så fort har jag aldrig kunnat springa

serverad var han över VK:s intrasse.

– Jag vill ju inte att någon ska skratta åt mig. Trots allt förstår jag dem som tycker det verkar osannolikt, konstaterar han.

Osannolikt eller inte. Det finns två strutsfärmer inom några mils omkrets och dessutom finns ytterligare en farm hos familjen Göte och Eva Åkerlund i Högsgö, Vännäs.

Ingen struts

Någon struts är det sannolikt inte. Det bekräftas av två saker, dels att ingen av uppfödarna verkar ha förlorat något djur, dels av det konstaterade som Eva Åkerlund i Högsgö gör:

– En struts har två tår. Har den tre är det ingen struts, säger hon.

Det kan möjligen handla om

en emu. Det bekräftar Niklas Persson, emuuppfödare i Gerda utanför Örnsköldsvik. I sitt hägn har han ett emupar, berättade han för VK i går kväll.

– Är det en emu, så är det inte min. Men i höstes hörde jag talas om en emu som amet från ett hägn på gränsen mellan Västerbotten och Jämtland. Några ålgjägare fick den för övrigt framför sig på sina pass, men den överlevde och kunde senare fångas in.

Emun har tre tår

Niklas Persson konstaterar att en emu har tre tår, varav den längsta pekar rakt fram och kan bli upp till 15 cm lång och närmare tre centimeter bred. Övriga två tår har en placering som på klockan motsvarar "tio i två", och som dels är kortare, dels smalare än den främre.

Även tranor har tre tår, men Gunnar Jonsson är helt övertygad om att det trots den stora likheten i spåravtryck inte var en tranor han såg.

– Den var alldeles för stor och sen sprang den fantastiskt fort. Jag hade inte en chans att hinna med, säger han. Dessutom tror jag inte att en tranor skulle springa från platsen. Den skulle nog ta till vingarna.

Dessutom har jag ju sett tranor sen jag var barn. Den här var högre, tjockare och hade mer fjädrar. Några vingar såg jag över huvud taget inte till.

Nu återstår således att försöka klargöra om någon i trakten

FAKTA • Emu

• Emu är en stor strutsliknande fågel med bred, platt näbb och kraftiga ben, vilkas tre tår saknar förlängda klor. Vingarna är förkrympta och fjädrarna smala och mjuka. Huvudet är beklätt med korta hårliknande fjädrar utom på sidor och hals som är nakna eller dunkladda.

• Emun omfattar tre arter varav två från Australien. Den tredje arten är utdöd från Känguruön.

• Fågeln kan bli upp till två meter hög. Vingarna är långgrändiga och hannen sköter både större delen av ruvningen och yngelvården. Allt enligt Svensk upplagsbok 1948.

OWE FREDRIKSSON

Fortfarande hopp för färjan

Umeå kommun är fortfarande beredd att köpa färjebolaget och därmed ta över trafiken till Norrbyskärsfärjan. Förutsatt att ägarna, KFUM, säljer till de villkor parterna tidigare varit överens om.

– Jag hoppas fortfarande att vi kan få affären i lös, säger kommunalråd Lennart Holmlund, socialdemokrat.

Den 1 juni var det tänkt att

Umeå kommun skulle ta över ansvaret för färjetrafiken till och från Norrbyskärsfärjan. Men som VK berättade i går bröt förhandlingarna mellan KFUM och kommunen samman på mållinjen.

Skyllet på varandra

Parterna kom inte överens om villkoren för övertagandet och därmed genomfördes inte det planerade köpet av färjebolaget.

Kommunen och färjebolaget, Norrbyskärsfärjan AB, anser båda att det är den andre par-

tens fel att förhandlingarna brutit samman.

Förhandlare

Lennart Holmlund har inte suttit med i förhandlingarna. Det är Ultras VD Rolf Persson som tillsammans med biträdande stadsdirektör Håkan Törnström förhandlat för kommunens räkning.

– Jag har fått redovisningar från våra förhandlare om vad som hänt och jag har fullt förtroende för dem, säger Holmlund.

Men han vill inte gå in i nula-

get i en offentlig påkastning mellan kommunen och färjebolaget om vem som sagt och gjort vad i förhandlingarna. Holmlund hoppas fortfarande att parterna ska kunna komma överens.

– Under vissa förutsättningar så är vi fortfarande beredd att köpa bolaget, säger han.

Förlustbolag

När det gäller de olika åsikterna om hur mycket bolaget är värt konstaterar han bara att färjebolaget är ett företag som går med förlust.

– Det är inte särskilt attraktivt att ta över ett bolag som går dåligt, säger Holmlund.

Fått bidrag

Norrbyskärsfärjan har de senaste åren varit beroende av ett driftsbidrag från kommunen. Stödet legat på mellan 200 000 och 300 000 kronor årligen, men sommaren 1998 var extremt dålig och då tvingades kommunen gå in med 590 000 kronor för att täcka underskottet. Den färja som värds huset har får inget kommunalt stöd.

Kommunen har inte heller

några skyldighet att stötta trafiken till och från Norrbyskärsfärjan.

– Enligt ett gammalt servitut är det samfälligheten på Norrbyskärs som är ansvarig för trafiken till ön, säger Lennart Holmlund.

Lennart Holmlund vill dock att ansvaret för färjetrafiken på lång sikt ska ingå i Länstrafikens åtaganden. När Länstrafikens hade sin årsstämma förra veckan klargjorde också stämman att alla slags trafikslag, inklusive färjetrafik, ryms inom Länstrafikens uppdrag.

KARIN HÖRNFELDT

Osäkerheten är stor om vad som kommer att hända med Norrbyskärsfärjan sedan diskussionen mellan Umeå kommun och färjebolagets ledning har fått grundkänning.

Oklar tidtabell vållar problem

Oklarheterna kring Norrbyskärsfärjans framtid ställer dagligen till förtret för de företag och organisationer som är beroende av en fungerande trafik. Museet som arrangerar både musik- och utställningsevenemang förlorar besökare och värds huset tappar gäster.

– Det är jättejobbigt. Våra kunder har visat tålmod i flera veckor, men vi inser att vi tappar i förtroende när vi gång efter annan måste återkomma med nya besked eller ändra i beställningar, säger Malin Forhaug, bokningsansvarig på Norrbyskärs värds hus.

Att Umeå kommun nu förefaller beredd att ta sin hand från färjetrafiken ökar på oklarheterna ytterligare, menar hon.

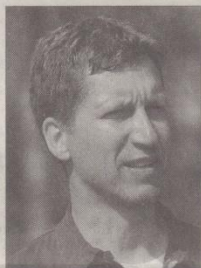
– Det är bara några veckor sedan vi fick uppgift på att färjebolaget ingår i Ultra och att det är till Ultra man ska vända sig med förfrågningar om turistor. Och nu kommer beskedet att kommunen kanske inte ens ska vara med. Hur ska det vara egentligen, 10 procent av våra samtal handlar om turtiderna, men hur ska vi kunna ha säkra uppgifter, när situationen är så här, undrar Malin Forhaug.

– Ibland är det direkt pinsamt. Till exempel när vi inte kunnat ge klara besked till våra konferensgrupper när de ska stå på kajen och invänta färjan.

Väljer andra mål

– Inför semesterperioden känner jag en oerhörd stor osäkerhet. Redan nu kan vi ana att många semesterlediga troligen kommer att välja andra mål för sina utflykter, enbart på grund av detta strul, säger Malin Forhaug.

Som hovmästare och ansvarig för gästernas mat, har Jan Lundqvist en särskild oro. Det värsta som kan hända är att färjetrafiken glesnar. Då räcker det inte med att värds huset har en egen turbat. Den är inte

Kenneth Ivarsson tycker att kommunen ska värna om Norrbyskärs attraktionskraft.

anpassad för tidig värtrafik. Dessutom behövs den för boka- de turer med konferensgrup- perna.

På stiftelsen Mo Ängs ägs mu- seum har man också fått känna av effekterna av osäkerheten kring turistlistan, förklarar Lilian Halling, museichef.

– Vi har konstutställningar hela sommaren. Det tråkiga är att konstnärerna känt tveksamhet och även avstått från att bjuda in speciella gäster på grund av att det inte gått att få fram besked om tider för färje- turerna.

– Vem som är huvudman för färjebolaget, spelar för oss min- dre roll. Det viktigaste är att den går.

Inga klara besked

VK träffade i går även en avdel- ning med barn och ledare från förskolan Västangård, Umeda- len, som var på utflykt. De hade övernattat från tisdag till on- dag och var nöjda. Lärarna kun- de ändå berätta att även denna lilla grupp drabbats av problem förorsakade av brist på klara besked om färjetrafiken. Trots att klassläraren, Petra West- ling, varit ut i god tid – flera veckor före utflykten – för att få besked om tider var det först i fredags som tidtabellen blev känd.

– Vi skulle i vår tur ge föräl-

Varje sommar besöks Norrbyskärs av 30 000–40 000 resenärer. För näringsidkare och småföretag på ön är en fungerande färjetrafik livsviktig.

drarna besked så att de kunde ta ledigt från sina jobb för att kunna lämna och hämta sina barn i rätt tid. Det var först när jag fick direktkontakt med färjebolaget som tiderna preciserades.

Entusiasm

Kenneth Ivarsson, förskolelära- re för gruppen, uttrycker en tydlig entusiasm för Norrbyskärs som utflyktsparla för stadsbarn. Det är intressant ö för alla åldrar, menar han, och syftar på både på den miljö och den historia som är förknippad med Norrbyskärs.

Som en direkt effekt av osäkerheten kring Norrbyskärsfärjans framtid och turista befärar Jan Lundqvist och Malin Forhaug att värds huset tappar gäster.

gets ledning och kommunen måste fortsätta.

Den uppfattningen ger även Anders Pilebro, en av medlem- marna i samfällighetsförening- en, uttryck för.

– Färjetrafiken är i dag i för- sta hand till för turister och tillfälliga besökare, säger han och menar att det ligger i linje med målsättningen. Sommar- stugeägare och bofasta i Norr-

byn utgör tillsammans enbart omkring 5 procent av de rese- de.

– Turtiderna är lagda så att vi som sommarpendlar till job- bet från stugan måste ha egna båtar. Med den gästfrekvens som ön har blir man förvånad om kommunen inte tänker ta något ansvar för att färjetrafi- ken fortsätter, menar han.

OWE FREDRIKSSON